

Jaarverslag 2017

Stichting Sociale Moestuin Sliedrecht

1. VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Het afgelopen jaar was een mooi Moestuin jaar. Wij vierden ons 5 jarig bestaan, ongelooflijk wat gaat de tijd snel. Het was een jaar waarin het weer ons regelmatig parten speelde, de sla schoot nogal eens door en de bonen groeiden niet zoals wij ons dat bedacht hadden. De pompoenen gingen daarentegen geweldig goed. Het was het eerste jaar van de spaghetti pompoen, overheerlijk!

Het eerste jaar zonder samenwerking met het restaurant de Heeren van Slydregt was voor ons wel spannend. Ik denk dat we deze vuurproef aardig hebben doorstaan. We hebben wat meer groenten naar de Voedselbank gebracht, die daar overigens heel blij mee was. Het zoeken naar een nieuwe afnemer heeft tot op heden nog niet tot resultaat geleid.

Dit jaar trokken we een activiteitscoördinator aan bij de tuin. Ons doel om te zorgen voor meer bezoekers op de tuin en het daarmee verkrijgen van meer vrijwilligers of particuliere kopers, is zeker geslaagd. Wij vonden twee nieuwe vrijwilligers en er kwamen jeugdige en oudere bezoekers naar de tuin bij de vader- en moederdag knutseldagen.

Ook de dag van de imkerij werd goed bezocht. Bij de kraam op de jaarlijks terugkerende, lokale Late Summerfair was het ook dit jaar weer druk en voor de Voedselbank zijn er 40 kerststukjes gemaakt.

Qua aantal vrijwilligers was er dit jaar geen toename. Bij ons leerwerk bedrijf stroomde er een participant uit naar werk. Er vielen twee participanten uit door ziekte en een ander heeft door zwangerschap haar participatie gestaakt. Dit zorgde ervoor dat we eind 2017 met 4 open participatieplekken zaten in het kader van de participatiewet waarvan we hopen dat die begin 2018 weer zijn opgevuld.

Dit jaar maakten we een start met het onderhoud van tuinen van burgers in het kader van de leefbaarheid. Hiervoor zijn we een samenwerking aangegaan met de woningbouwcorporatie Tablis Wonen. We hebben 19 tuinen onderhouden waarvan ook een aantal in het kader van leegstandsbeheer. Hoewel dit andere werkzaamheden zijn dan het werk op de moestuin, past het volgens het bestuur wel binnen de missie en visie van de Stichting.

Midden in de zomer werden we opgeschrikt door een televisie uitzending van Een Vandaag. Onze moestuintree en logo kwam volop in beeld in hun aflevering over Chemours. Echter waren het niet onze mensen die werden geïnterviewd maar buurtuinders van het volkstuintencomplex en tuinders in Dordrecht. Een mooi staaltje van creatieve beeldvorming. Gelukkig werden we bijgestaan door de communicatieafdeling van de gemeente Sliedrecht waar we erg mee geholpen waren.

De Sociale Netwerk Organisatie welke werd opgericht door de gemeente en waarin een aantal sociale organisaties de kern vormen voor het opzetten van een netwerkorganisatie, stond in 2017 onder druk omdat de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) halverwege het jaar besloot geen input meer te leveren voor de participatieplekken. De gemeente heeft veel druk uitgeoefend op het eenzijdige besluit van de SDD. Men kwam met een tussenoplossing: geen groei, maar wel behoud van de gereserveerde plaatsen tot en met juni 2018. Echter inspanningen voor het vullen van de bestaande plekken zijn naar onze mening niet geleverd. Uiteraard hebben wij hierover wel onze zorg uitgesproken.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om onze sponsors, de participanten, de vrijwilligers op de tuin en de vrijwillige bestuursleden enorm te bedanken voor een mooi moestuin jaar en hun geweldige inspanningen om er met elkaar iets moois van te maken.

Sliedrecht, maart 2018

Mirjam Lankreijer, voorzitter

2. Verslag van het bestuur

2.1 DE GEBEURTENISSEN IN 2017

Vijfjarig bestaan.

Dit jaar vierden wij ons eerste lustrum. Het oorspronkelijke proefdraaien van twee jaar is dus iets uitgelopen. We zijn om dit te vieren op inspiratietoer geweest met genodigden, vrijwilligers en participanten. We bezochten de voedseltuin en de Daktuin in Rotterdam. We leerden over permacultuur, verwarming via houtbassins en waterbeheersing. Vol enthousiasme en nieuwe ideeën keerden we terug naar de basis. Op de moestuin stond een BBQ op ons te wachten. We sloten de dag af met een toast op de toekomst.

 Dit jaar ontvingen wij de leerlingen van groepen 5 van OBS de Wilgen en de Roald Dahl. Helaas kon het Natuur Milieu en Educatie centrum niet in de theoretische lessen voorzien op de dagen dat de scholen ruimte hadden in hun agenda. De leerkrachten van de scholen organiseerden zelf de theoretische lessen en de kinderen kwamen daarna elke woensdag op de tuin. Deze door nood geboren eenmalige oplossing pakte goed uit. Ook kregen de groepen 6 weer hun tuintje en werd er door de Bleyburgh SO weer actief getuind.

 De samenwerking met Stichting MEE en Sociale Dienst Drechtsteden stond dit jaar wat onder druk. Als leerwerkbedrijf vinden wij het belangrijk om een veilige plek te bieden aan mensen die bij ons willen participeren. We maakten een film voor de website van de Sociale Ondernemers Sliedrecht. Onze participanten vonden het leuk om daaraan mee te werken. Participanten krijgen bij ons de gelegenheid een nieuw dagritme op te bouwen. Wij bieden een grote diversiteit aan werkzaamheden.

 Vanuit het voortgezet onderwijs het Griendencollege werkten leerlingen op onze tuin aan hun fotografie opdracht. Ze moesten een promotiefilmpje maken. In het kader van de privacy kunnen we het leuke filmpje helaas niet plaatsen op onze website.

- 4 leerlingen voltooiden bij ons op de tuin hun maatschappelijke stage. Ze leerden in grote lijnen waar het bij tuinieren om draait.
- We vonden twee sponsors voor werkkleding voor op de tuin. De firma Molenaar uit Bergambacht en Leq reclame uit Krimpen aan de Lek zorgden voor mooie groene poloshirts. Waarvoor onze dank!

- In het kader van het onderhoud aan tuinen in de wijken zijn we gestart met een pilot om het Heermoes, dat weelderig in de wijken groeit en slecht beheersbaar is, voor bewoners te bestrijden. Heermoes groeit vooral als de grond veel omgewoeld wordt en ontstaat door een te kort aan mineralen. Vroeger, toen er nog veel varkensmest werd gebruikt, kwam Heermoes minder vaak voor. Maar om nu varkensmest op stoepen en terrassen te gaan strooien leek ons een minder goed idee. We zijn daarom gestart met een pilot om regelmatig strooizout op de tuinterrassen te gebruiken. En dat lijkt tot op heden goed te werken. De huurder moet dit echter wel langere tijd volhouden want Heermoes is een diepgewortelde plant.

- Stichting Kringloopwinkel Sliedrecht verraste ons met een Babboe bakfiets. Zo kunnen wij op de fiets gereedschap meenemen om de tuinen van huurders bij te onderhouden.

- Tijdens de imkerijdag hadden we ook dit jaar weer geluk met het fantastische weer. Er werden workshops gegeven voor oud en jong, poffertjes gebakken en via het huiskamer project van Stichting Welzijnswerk hadden er zich vrijwilligers aangemeld om heerlijke hapjes te maken.

In de solarcooker werd een heerlijke cake gebakken. Er was voor de kinderen een springkussen aanwezig waar gretig gebruik van werd gemaakt. Het was een gezellige interculturele dag.

Onze Sliedrechtse imker was deze dag actief met voorlichting geven over zijn hobby. Bezoekers gingen met veel informatie over het bijenvolk en het honingproces naar huis.

- Op het heetst van de zomer werden we onaangenaam verrast door een uitzending van Een Vandaag over de vervuiling van Chemours. Het eten uit eigen moestuin in de omgeving van Chemours zou zeer slecht voor de gezondheid zijn. Moestuingebruikers binnen een straal van een kilometer rondom de fabriek werden geadviseerd hun eigen teelt niet te eten. Uiteraard waren ook wij verontrust. Gelukkig stond afdeling communicatie van de gemeente ons bij met raad en daad. In weken die erop volgden ontstond er een intensief contact met de Vrije universiteit Amsterdam, prof. Jacob de Boer. Dankzij inspanningen van diverse kanten werden ook de groenten van onze tuin onderzocht. De uitslag zou volgen in 2018 en is positief voor de moestuin omdat de stoffen niet meetbaar waren in onze groenten.

- In het najaar van 2016 startte Marianne de Vlieger met Chi Gong lessen in de tuin. Bewegen in de buitenlucht krijgt daarmee een nieuwe dimensie. De lessen werden redelijk bezocht en zullen in 2018 voortgezet worden.

- Het jaarlijks terugkerende evenement de Late Summerfair werd ook dit jaar goed bezocht. Veel geïnteresseerden bezochten onze kraam. Voor de kraam van de gemeenten werden wij gevraagd om lekker fruitwater te maken, uiteraard met fruit en munt uit eigen tuin.

Ter voorbereiding op deze stralende dag was in eigen huiskeuken bramenjam gemaakt. De opbrengst hiervan kwam ter beschikking aan de Sociale Moestuin.

En voor de prijsvraag dit jaar mocht men raden hoeveel walnoten er in de pot zaten. De winnaar kreeg de pot met noten en een oogstkaart van 20 euro.

- Onze activiteitenbegeleidster heeft een creatief jaar neer gezet. In en om het moestuinhuis is er flink geknutseld. Van een leuke eierdoos met Pasen tot een kerststukje in een glazenpot. Vader- en

- Moederdag werd flink bezocht door kinderen die allemaal een mooi presentje wilden maken. Op de dag van de imkerij knutselden de kinderen hun eigen bij en de moeders en vaders een kaars om bijen te verdrijven. In december werd er een avond georganiseerd waar we kerststukjes gemaakt hebben. De materialen hiervoor werden deels gesponsord door de Kringloopwinkel en natuurlijk maakten we gebruik van het groen uit eigen tuin.

- Ter afsluiting van 2017 hebben we de vrijwilligers bedankt met een etentje bij Kom aan Tafel.

2.2 BEDRIJFSVOERING

Het bestuur kwam in 2017 5 keer bij elkaar voor een vergadering. Agendapunten waren onder andere de te plannen jaaractiviteiten met de daarbij behorende organisatorische zaken, het wel en wee van de vrijwilligers en participanten en natuurlijk ook de werkzaamheden en planning van de tuin en de huidige toestand van het Moestuinhuis.

In de laatste vergadering is wederom gebrainstormd over de toekomst van de moestuin, waar willen we naar toe in de toekomst en wat hebben we daar voor nodig? Hieraan wordt in 2018 gevolg gegeven.

We hebben ook een 3-tal keren met de vrijwilligers om de tafel gezeten. Hierin konden de vrijwilligers hun vragen aan het bestuur stellen en ideeën voorleggen.

Eind 2016 is een onderzoek gedaan naar het samenwerken met Tablis Wonen. In het kader van de leefbaarheid en maatschappelijke ondersteuning van inwoners van Sliedrecht zijn we na zorgvuldig overleg met Tablis Wonen gestart met onderhoud van tuinen van huurders van Tablis en brandgangen in leegstandsbeheer wijken.

Wij vragen hiervoor aan huurders of ze meehelpen, een eigenbijdrage of indien dat niet lukt een wederdienst in de vorm van deelname aan participatie, wat overigens niet persé bij ons op de tuin hoeft te zijn. Zo snijdt het maatschappelijke mes aan twee kanten.

3. JAARREKENING

3.1 BALANS

Activa			Passiva		
	2016	2017		2016	2017
Vaste activa	-	-	Eigen vermogen		
			Algemene reserve	5.275,54	14.403,06
			Bestemmingsreserve	13.500,00	18.500,00
			Lang vreemd vermogen	-	-
Vlottende activa			Kort vreemd vermogen		
Debiteuren	6.833,00	6.941,00	Crediteuren	92,00	156,34
Bank 1307.54.501	743,99	1.087,14	Vooruitontv. bedragen	240,00	565,00
Spaarrekening	11.422,45	25.503,93			
Kas	108,10	92,33			
Totaal	19.107,54	33.624,40	Totaal	19.107,54	33.624,40

3.2 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

De stichting heeft geen vaste activa.

Debiteuren

Niet alle toezeggingen uit 2017 zijn ook in dat jaar ontvangen; deze zijn ontvangen in het 1^e kwartaal van 2018.

Bank

Het saldo van onze bankrekening bedroeg per 31 december 2017 € 1.087,14. Eventuele tijdelijk overtollige middelen worden overgeboekt naar de spaarrekening.

Spaarrekening

Per ultimo 2017 was er een saldo van € 25.503,93.

Kas

Per ultimo 2017 was er een saldo van € 92,33.

Eigen vermogen

Het exploitatiesaldo van 2017 is toegevoegd aan de algemene reserve.

De bestemmingsreserve ter hoogte van € 18.500 bestaat uit twee bedragen.; € 8.500 is gereserveerd voor de kosten die gepaard gaan in het geval dat bij het stoppen van de moestuin het grasland in de oorspronkelijke staat opgeleverd dient te worden. De bestemmingsreserve van € 10.000 is gevormd voor de toekomstige vervanging van het moestuinhuis.

Crediteuren

Niet alle facturen uit 2017 zijn ook in dat jaar betaald. De openstaande facturen zijn in het 1^e kwartaal van 2018 voldaan.

Vooruit ontvangen bedragen

Op de moestuin wordt gewerkt met zogenaamde oogstkaarten. Deze kaarten kunnen gekocht worden en daarvoor kan groente en fruit gehaald worden op de tuin. Een aantal van deze kaarten is in omloop terwijl de opbrengst verantwoord is in 2017. Naar verwachting worden de in omloop zijnde kaarten in 2018 gebruikt voor "aankopen".

3.3 WINST- EN VERLIESREKENING

	Uitgaven		Ontvangsten	
	2016	2017	2016	2017
Projecten			10.354,00	16.687,50
Subsidies, sponsoring en giften			163,00	6.687,00
Verkopen			1.700,16	915,24
Rente			22,45	3,93
Activiteiten	-	775,94	-	178,54
Voorlichting/representatie	851,71	3.500,42		
Administratiekosten	602,69	1.123,01		
Bewerkingskosten tuin	1.547,86	1.472,80		
Huisvesting	6.579,70	2.399,71		
Energie	97,05	1.072,81		
Subtotaal	9.679,01	10.344,69	12.239,61	24.472,21
Saldo	2.560,60	14.127,52		
Totaal	12.239,61	24.472,21	12.239,61	24.472,21

3.4 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Projecten

Voor een opdracht van Stichting Welzijn in samenwerking met Stichting MEE in het kader van participatie werd de tuin als locatie ter beschikking gesteld. Hiervoor werd in totaal een bijdrage van € 15.480 ontvangen.

In 2017 is de stichting een samenwerking aangegaan met Tablis Wonen. Dit resulteerde in extra inkomsten van € 1.207,50.

Subsidie, sponsoring en giften

De stichting heeft in 2017 voor een bedrag van € 6.687 aan subsidies, sponsoring en giften ontvangen. Hiervan is € 3.619 een subsidie van de gemeente Sliedrecht voor de huur, waarvan € 2.068 nog ten behoeve van 2016 was.

Verder ontvingen we vanuit de clubkasactie van de Rabobank en de inwoners van Sliedrecht in samenwerking met Gereformeerde Kerk Sliedrecht een mooie gift.

Devaca sponsorde ons voor het moderniseren van onze website. En Stichting De Kaai verraste ons met een bedrag vanwege haar 20-jarige jubileum. Hiermee hebben we mooie koude grond kassen kunnen maken.

Stichting de Kringloopwinkel gaf ons een prachtige bakfiets ter waarde van ruim € 900.

De Ondernemers Woonboulevard Sliedrecht schonken € 500 aan oogstkaarten aan de Voedselbank Sliedrecht.

Verkopen

In 2017 is er opbrengst van de tuingroenten geweest van € 915,24.

Rentebaten

Rente op spaargeld.

Activiteiten

De kosten voor de diverse activiteiten bedroegen per saldo € 597,50. Voor dekking van de kosten is medio 2017 bij de gemeente Sliedrecht een subsidie aangevraagd. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening was nog niet bekend of de aanvraag toegekend wordt.

Voorlichting/representatie

Dit betreffen uitgaven voor diverse attenties ten behoeve van de vrijwilligers.

Administratiekosten

Deze uitgave betreffen bancaire kosten, verzekeringen, leges voor ontheffingen en de jaarlijkse bijdrage aan het Kadaster.

Bewerkingskosten tuin

Alle uitgaven die nodig zijn om de tuin zaai- en beplantingsklaar te maken. Daarnaast zijn dit de aankopen van het zaai- en plantgoed.

Huisvesting

Naast de huur, waarvoor subsidie ontvangen is van de gemeente Sliedrecht, bevat deze post de aansluitingskosten voor water- en elektravoorziening en het onderhoud van het moestuinhuis.

Energie

Uitgaven voor gas en elektra.

4. SAMENSTELLING BESTUUR

- 🌿 Voorzitter: M.J. Lankreijer
- 🌿 Penningmeester/Secretaris: A.J.M. Hendrix
- 🌿 Technische zaken: A. de Ruiten
- 🌿 Algemeen bestuurslid: C. Voorbergen
N. de Winter

